

Politični pregled.

Notranji položaj. — Zadnjo soboto je imel ministrski svet sejo. Bila je to prva seja po poletnih počitnicah. V tej seji se je razpravljalo o jesenskem zasedanju poslanske zbornice. Določilo se je definitivno, da se skliče državni zbor na dan 22. oktobra. Ministrski predsednik ima sedaj velike skrbi, če se mu posreči, pridobiti tudi na jesen parlament za stvarno delovanje. Körber hoče to poskusiti na ta način, da naj bi stranke pustile vse preporne stvari na strani, vsa narodnostna, politična in cerkvena vprašanja, a če se ta načrt tudi obnese, je drugo vprašanje.

Avtonomni carinski tarif. — Dunajska in peštanska vlada sta se že dolgo dogovarjali glede avtonomnega carinskega tarifa, ki bo služil kot podlaga novim trgovskim pogodbam, a stvar ni šla od rok, dokler ni meseca julija nemška vlada razglasila svojega načrta carinskemu tarifu. Ta načrt je na Dunaju in v Pešti uplival tako, kakor če bi bila eksplozirala bomba. Madjari, ki so prej delali vsakovrstne ovire, so nakrat začeli siliti, naj se čim prej izgotovi avstro-ogrski avtonomni tarif. Te dni se je zopet sešla dotična komisija, kateri stoji na čelu sekcijski šef v trgovinskem ministrstvu dr. Stibral. Komisijski člani so imeli od julija meseca dovolj časa, preštudirati nemški carinski tarif in torej dobro vedo, pri čem da smo ž njim. Od posvetovanj te komisije je odvisna takorekoč vsa gospodarska prihodnost naše države, kajti v tej komisiji se odloči, ali boče naša država ostati agrarna država ali pa kreniti na pot, na kateri zamore postati industrijalna država.

Vsenemci na Češkem so izdali volilni oklic, ki je pravi bojni krik zdivjanih ljudij, ki hočejo uničiti vse, na čemur sloni naša država. Njihovo geslo je: vsenemško, čisto-nemško, nedeljeno: Nekdanje dežele nemške zveze hočejo pridružiti nemški državi. Postavili so za sedaj 24 kandidatov.

Volilni oklic čeških radikalcev je izšel te dni. V njem navajajo zahteve, ki jih morajo skušati izvesti na radikalni program izvoljeni poslanci. Najvažnejše so te: Državno-pravna samostojnost češkega kraljestva, nerazdeljivost Češke in Moravske v narodnem oziru, popolna jezikovna ravnopravnost, splošna volilna pravica, boj proti nezasuženi premoči plemstva in veleposestva ter skrb, da se vera loči od politike.

Deželnozborske volitve v Galiciji. — V mestni skupini so se vršile volitve dne 11. t. m. Od 28 mandatov so jih dobili konservativci šest, zmerni levičarji pa enajst; poljski demokratje so od svojih 11 mandatov ohranili le devet. Posebno zanimivo pri tej volitvi je to, da je v Lvovu prodril član poljske ljudske stranke proti plemiškem kandidatu. Poljski klub si je ohranil vse dosedanje postojanke; od rusinskih kandidatov ni mogel nobeden prodreti. Dne 13. t. m. so volile trgovinske in obrtne zbornice. Preostajajo le še volitve v veleposestniški skupini, ki ima 44 mandatov, katere bode gotovo dobilo plemištvu, ki pripada h konservativni stranki. Gališki deželni zbor šteje 151 članov, od teh bode imela konservativna stranka 111 mandatov in toje razpolaga z nad dvetretjinsko večino.

Hrvatska. — Občinske volitve v Zagrebu se vrše v prvi polovici meseca oktobra. Popolniti bo 15 občinskih mandatov. Zjedinjena opozicija bo poskusila svojo srečo samo v tretjem razredu, ker v prvem in drugem nima upanja na zmago. Seveda tudi morebitna zmaga zjedinjene opozicije ne bo mogla premeniti sedanjega, hrvatskemu in njega pravični stvari neprijaznega zistema.

Sestanek dveh vladarjev. — Te dni sta se sešla pred Danzigom na odprtem morju ruski car Nikolaj in nemški cesar Viljem, ob enem pa tudi zunanja ministra grof Lambsdorff in grof Bülow. Temu dogodku pripisujejo veliko važnost z ozirom na razmerje med obema državama in pa tudi na evropsko politiko sploh. Evropski mir se bo s tem sestankom,

kakor menijo, znova utrdil, prijateljsko razmerje mej Nemčijo Rusijo pa še bolj utrdilo. Vender pa je bil sestanek precej hladen.

† **Mac Kinley**, predsednik Združenih držav severno-ameriških je v soboto dne 14. t. m. ob četrta na tri zjutraj umrl. Skoro teden dnij se je upirala predsednikova krepka narava smrti, a slednjič je v kljub vsej zdravniški pomoči podlegel ranam, prizadetih mu od morilčevih krogelj. Dva dni poprej se je počutil že jako dobro, a v noči od četrta na petek se mu stanje poslabšalo, in zdravniki so spredvideli, da je Mac Kinley izgubljen. Skušali so ga še z umetnimi sredstvi ohraniti pri življenju, a predsednik je padel v nezavest v petek ob 9. uri in ostal tako ves čas do smrti. Poprej je še tolažil svojo soprogo, zdravnikom pa, ki so bili okrog njega, je dejal, naj ga puste umreti. Njegove zadnje besede so bile: „Bodite vsi srečni, to je božja pot, njegova volja naj se zgodi!“ Ko je ljudstvo izvedelo o predsednikovi smrti, je hotelo naskočiti jetnišnico, v kateri je zaprt morilec; policija je le s težavo ta naval zabranila in odgnala množico.

Vojna v južni Afriki. — Angleški listi priporočajo vladi, naj rabi hujša sredstva proti Burum, sicer vojne še dolgo ne bo konec. Toda kaj naj stori Kitchener še hujšega? Vse farme je požgal, vse ženske, otroke in starce je polovil in zaprl, poropal ogromno živine in streljiva. Postopa se z Buri barbarsko in divjaško, da se hujše ne more. Če doslej angleška armada ni mogla doseči vspehov, jih poslej skoro gotovo tudi ne bo. Predsednik Krüger je baje prepričan, da stoji stvar v južni Afriki za Bure dobro, in to v kljub temu, da Angleži večkrat ulove kako četo Burum. Te dni se je moral Krügerjev sin udati angleški sili. General Methuen je imel te dni z burkim generalom Delarey-em hud boj. Po večurni bitki so se umaknili Buri, katerih je padlo 20, med njimi baje general Lemmert in častnik Joubert. 17 Burum je bilo ranjenih, 44 pa ujetih. Angleži so izgubili 15 mrtvih in pa 30 ranjenih.

Vojska med Venezuelo in Kolumbijo se je z dnem 12. t. m. pričela v velikem obsegu. Venezuelke čete, obsegajoče okrog 20.000 mož, so udrle v Kolumbijo, da se maščujejo nad kolumbijsko vlado radi napada na čast in mir Venezuele. Vsled pričete vojske bosta mnogo trpeli obe državi, in bi bilo najpametnejše, ko bi bili sprejeli ponujeno posredovanje severnoameriške vlade v Washingtonu.

Obrtnija.

Revizija zadrug.

Zakon o obligatorčni reviziji pridobitnih in gospodarskih zadrug.
(Konec.)

§ 3. Zveza mora biti tvorjena po postavi o društveni pravici z dne 15. novembra l 1867, drž. zak. št. 134., ali po postavi z dne 9. aprila l. 1873, drž. zak. št. 70.

Zveza mora pregledati k njej spadajoče zadruge ali društva, more pa tudi drugače skrbeti za skupne interese, posebno za vzdrževanje poslov med zadrugami. Drugih namenov ne sme imeti.

Zveza mora imeti navadno vsaj 50 zadrug ali društev. Manjše število zadostuje, ako obsega zveza vse zadruge (društva) kake dežele, ali vsaj vse v deželi obstoječe zadruge (društva), ki imajo iste gospodarske naloge in isti poslovni jezik.